

V Å L A R Ö 1967 - 2008

40-årsjubileum

Efter genomgång av protokoll och verksamhetsberättelser har nedanstående historik tagits fram. Därtill har redaktören fogat andra händelser som på ett eller annat sätt kan sägas bidra till Vålarö's historia.

- 1967 Tomterna började säljas av Stockholmsfirman E G Söderberg AB som köpt området av greve Mörner på Björksund.
- 1968-69 Försäljningen tog fart och många Stockholmsfamiljer hittar sitt fritidsparadis. Ett tomtkontor var etablerat på nuvarande tomten Abborrhvågen 10 där många gjorde bekantskap med säljaren Björn Waern.
- 1970 Den 4 juli hölls ett möte med 43 tomtägare närvarande som representerade de hittills 124 sålda tomterna. En intresseförening bildades och en interimsstyrelse utsågs.
Den 15 augusti antogs namnet "Vålarö Byalag" och stadgar för föreningen vid ett stormöte i Matstorps skola.
- 1971 Enligt avtal daterat den 25 juli tog Vålarö Byalag över området från E G Söderberg AB.
Detta år numrerades båtplatserna.
- 1972 Infördes arbetsplikt 4 tim per år och ett så kallat 50-kort, som innebar att tomtägaren fick tillbaka 50 kr vid utförd arbetsplikt.
Många hade nu skaffat sig båt och arrangerades båtorientering med kluriga frågor på olika öar. Många var vi landkrabbor som kom bort oss bland kobbar och skär.
- 1973-74 Ordnares en P-plats vid Morhamnsviken.
- 1975-76 Nytt borrhål vid vattentäkt gjordes. Tillgången på vatten var ett stort problem. Ny vattentank på 25 000 liter skaffades.
Ny brygga med 8 båtplatser utmed land vid fasta bryggan byggdes.
Många barn och ungdomar fanns i området och initiativrika föräldrar drog igång seglingstävlingar med optimistjolle.
Vålarö Cup i tennis spelas för första gången 1975.
- 1977 Arbetsplikten slopades bland annat på grund av krånglig administration.
Anordnades en båttramp vid Maltbacken för sjösättning av våra båtar.
Bollplanen i Svärdsklövaviken iordningställdes med riktiga mål och där spelades matcher mellan vägarna och även mot Risö.
- 1979 Förlängdes pontonbryggan med 17 platser.
- 1980 Inte mycket att rapportera. Höstens händelse var en stor gemensam kräftskiva i Morhamnsviken.
- 1981 Ännu ett nytt borrhål vid vattentäkten gjordes.
Båtbryggan vid Svärdsklövaviken iordningställdes med 27 platser och övertogs av Byalaget.

- 1982-83 Gångbro mellan fasta bryggan och pontonbryggan med 9 platser byggdes. Arbetsplikten infördes igen. Denna gång med 8 tim/år eller en avgift på 200 kr. P-platsen vid båthamnen utökades.
För ungdomarna inleddes några fina år med seglingskurser för både jolle och laser.
En era med stora kappseglingar på Vålaröfjärden med både jollar, laser och bräda inleddes. Det var minnesvärda tider det.
- 1984 Två plasttankar å 10 kubikmeter vardera inköptes för att ersätta den gamla sönderrostade tanken.
- 1985 Byggdes ett pumphus vid grundvattentäkten nära Rörvik.
Intresserade föräldrar gick på brädseglingskurs detta år. Vi hade ett riktigt stort seglarläger med inhyrd tränare.
- 1986 Överenskoms med Nyköpings Stadsarkiv att de skall arkivera våra handlingar, så att de finns bevarade för framtiden.
Seglingsintresset kulminerade med stora tävlingar och vi som var med glömmet nog inte den avslutande seglarbalen på Broken.
- 1987 Länsstyrelsen anmodade oss på grund av nya bestämmelser att förbättra reningen av vårt avlopp som går ut i Östersjön.
- 1988 Tystberga hembygdsförening besöker Vålarö och ger vid rundvandring mycket intressant information om vårt område i forna tider.
- 1989 Vid stormötet redovisades att kostnaden för en avloppsreningsanläggning beräknades uppgå till ca kr 770.000 kr.
- 1990 Vid stormötet fick styrelsen i uppdrag att iordningställa avloppsreningsanläggningen. Det visade sig att kostnadsnivån på samtliga anbud låg över den nivå styrelsen fått mandat för. En extra uttaxering hade gjorts med kr 3.000:-.
Extra föreningssammanträde hölls den 17 november, varvid beslutades att ytterligare en extra uttaxering skulle göras med kr 3.000:- per tomt.
Inflationen under åren 1989-90 var ca 20 % och kostnaderna för material ökade ännu mer. Byggmomsen skulle vid årsskiftet 1990-91 höjas från 4,17 till 25 %.
Tack vare att alla tomtägare betalade inom föreskriven tid, fastän det var strax före jul, kunde entreprenören snabbt påbörja arbetet och betalning ske till denne före momshöjningens ikraftträdande.
Totalkostnaden för reningsanläggningen vid Morhamnsviken blev 1.090.522 kr.
- 1991 Den 25 april besiktigades markbädden, som visade sig fungera utmärkt.
Styrelsen lade en motion till stormötet den 7 juli om att utreda frågan om bildande av samfällighet, vilket bland annat hade fördelar ur skattesynpunkt.
- 1992 Byggdes vårt nuvarande pumphus med frivillig arbetskraft.
Samtidigt installerades nytt vattenfilter och 2 nya distributionspumpar med automatik till en kostnad av kr 170.000 kr. Det gamla pumphuset fick bli förråd för våra gemensamma inventarier.
Avloppsledningarna har stora inläckage av ytvatten. Under året reparerades de största läckorna. Många läckor återstår dock att åtgärda.
Den 12 september hölls Lantmäteriförrättning för att ombilda Vålarö Väg-förening att omfatta endast Risövägen.

- 1993 Ordningställdes "Containerplatsen" för våra sopor.
Vid stormöte den 4 juli beslutades om upplösning av Vålarö Byalag.
Extra stämma 4 juli med Vålarö Samfällighetsförening för att fastställa budget för sektion 1 och 2 samt årsavgifter.
Vid extra föreningsammansträde Vålarö Byalag den 7 november beslutades för andra gången att upplösa byalaget.
Verksamhetsåret för Vålarö Vägförening och Samfällighetsförening ändrades från brutet räkenskapsår till kalenderår.
Efter diskussioner sedan början av 70-talet kunde äntligen Risövägen beläggas med en asfaltliknande ytbeläggning.
- 1994 Vålarö Samfällighetsförenings första stämma hölls den 15 maj.
En PC med skrivare samt register- och bokföringssystem inköptes.
Morhamnsbadet rensades från dy och vass samt påfördes sand på entreprenad till en kostnad av kr 17.000 kr.
En ny bro uppfördes till Båtsmansklubbarna i Rågsundet. Arbetet utfördes i huvudsak som arbetsplikt.
Råvattentäkten drabbades av ett haveri på ett av borrhålen, vilket innebar att vi fick ta upp ett nytt borrhål, reparera pumpar samt spola ledningssystem till en kostnad av 40.000 kr. En sträcka avloppsledning mellan Lax- och Sikvägen byttes ut på grund av inläckage.
- 1995 Medlemsregistret lades in på data, vilket innebar att vi själva kan ta fram adresstiketter, debiteringslängder och medlemsmatrikel samt inbetalningskort för medlemsavgifterna.
- 1996 Under året har vi drabbats av flera haverier på våra service ledningar till tomterna för både avlopps- och vattenledningar vilka har åtgärdats. Ledningarna börjar nu efter 30 år att söndervittra och måste efterhand bytas ut. Detta arbete har påbörjats.
Stämman beslutar att använda underhållsfonden för upprustning av tennisbanan.
- 1997 Tennisbanan belagd med plexipave-underlag och blir klar för spel i början av juni. Kostnaden är beräknad till kr 120.000 kr.
Vid jämförelse mellan vår första matrikel från 1970 (ca 160 st sålda tomter) och 1997 års matrikel visar det sig att ungefär hälften finns kvar med samma familjer som ägare.
- 1998 Vägsträckan mellan containerplatsen och Morhamnsviken fick en beläggning av samma typ som Risövägen till en kostnad av 11.250 kr.
En snörik vinter gjorde att vinterunderhållsbudgeten inte kunde hållas.
En av våra båttrailrar blev stulen under sommaren.
Mycket arbete görs i VA-renoveringen till en kostnad av 135.000 kr.
Beslutades tillsätta en arbetsgrupp som tar fram ett förslag till förbättringar i Morhamnsviken.
Källsortering börjar diskuteras.
- 1999 VA-renoveringen fortsätter till en kostnad av 130.000 kr.
De båda återstående båttrailrarna stals.
I övrigt verkar året rätt händelselöst.
- 2000 En till stora delar ny styrelse valdes på årets stämma.
Soppanteringskostnaderna skenar och kostar 100.000 kr.
Den 1998 utsedda arbetsgruppen för Morhamnsviken presenterade på stämman ett 3-punktsförslag till förbättringar i Morhamnsviken med bl.a. textilduk på stranden och ny sand och beslut togs att genomföra detta under 2000 vad avser

arbeten som inte berör sjöbotten.

Beslutas att servicen med att tillhandahålla båttrailrar ska upphöra.

Renoveringen av VA-nätet fortsätter till en kostnad av 83.000 kr.

På sportfronten märks ungdomsfotboll och Vålarö Cup i tennis som nu genomfördes för 25:e gången.

2001

Vi inför källsortering av sopor vilket tar ner kostnaderna en del.

Morhamnsviken har fortsatt förbättrats och projektet avslutats till en total kostnad av 28.000 kr.

Stämman beslutar att en skogsvård ska påbörjas och i samarbete med Skogsvårdsstyrelsen tas "Grön plan" fram och det första gallringsområdet väljs och märks upp. Ett tiotal medlemmar går kurs i skogsvård.

Vattenfall gör en större röjning och breddning av ledningsgatorna.

En brygga, för att underlätta sjösättning vid Maltbacksrampen, färdigställs.

Föreningsdatorn byttes ut till en kostnad av 16.000 kr.

VA-nätets renovering kostar detta år 145.000 kr.

En uppskattad aktivitet på sportsidan är kanotpaddlingshelgen i Morhamnsviken.

Sekreteraren utvecklar Vålaröhemsidan och vi noterar 4000 besök första året.

2002

Gallring enligt Grön plan utförs av entreprenör, område 29.

Området mellan Sik- och Laxvägarnas vändplaner gallras av medlemmar.

Islossningen får en del av flytbryggan att slita sig och lägga sig på tvären.

Reparationen kostar 12.000 kr.

VA-renoveringen kostar detta år 159.000 kr.

Boulebanan vid Morhamnsviken förbättras med ny sand och kantbalkar.

En förenings- och förslagsbrevlåda sätts upp vid containerplatsen.

2003

Containerplatsen förbättras med en betongplatta för de mindre containrarna.

Vi gör en markutfyllnad i Svärdsklaviken och sätter upp en anslagstavla där.

Vassröjningsaggregat med båt och motor inköps för 22.000 kr.

Ett stort utredningsarbete för förnyelse av vår hamn genomförs.

VA-renoveringen som pågått sen 1996 avslutas med en årskostnad på 94.000 kr.

Avloppsanläggningen som nu varit i drift 10-12 år inspekteras och godkänns.

Den första bouletävlingen går av stapeln.

2004

Ytterligare en betongplatta gjuts vid containerplatsen så att alla containrar nu står på fast grund.

Grön plan fortsätter med gallring av området längs Laxvägen mot viken.

Båthamnsprojektet har präglat året. Spektakulär uppdragning av plintar och leverans av 77 m flytbrygga är viktiga händelser.

Medlemmarna erbjuds att teckna sig för hyra av Y-bommar på 15 år.

En av råvattenpumparna havererar efter 36 års drift.

2005

Sopkostnaderna hålls låga, 65.000 kr, tack vare vår sopsortering.

Ett större skogsgallringsarbete i backen väst om Morhamnsviken görs av medlemmar på frivillig basis.

Ett intensivt år för hamnprojektet. Hamnen med Y-bommar stod klar till sommaren. Arbetet kröntes med en flaggstång på berget.

En ny pontonbrygga byggs i Svärdsklaviken och en badflotte, byggd av äldre flytelement läggs vid berget.

Vattenförsörjningen är årets problem. Dels hade vi bara ett fungerande råvattenhål och dels slet en skogsmaskin av elförsörjningen och därefter frös hela anläggningen sönder vid ett nytt elavbrott.

Till årets sommarkdofter fick vi nu för första gången känna på blåalgerna som förstörde en stor del av sommaren för många.

Midsommararrangörerna Gäddorna byggde en liten scen i samband med midsommarförberedelserna.

- 2006 En parkering iordningställdes vid Svärdsklövaviken till en kostnad av 22.000 kr. Beslut tas att anlita en entreprenör för gallring öster om Risövägen. Hamnprojektet lider mot sin fullbordan. En båk uppfördes som minnesmärke och en Vålarövi Ordningen på vattenförsörjningen blir återställd genom nya pumpar och säkrare ledningsdragning. Kostnaderna täcks av en entreprenörs försäkring. Båda råvattenhålen kommer i drift vilket säkrar försörjningen. Vi lägger på ny beläggning på tennisbanan för 46.000 kr. Det första "Vålaröruset" arrangeras en vardagskväll med ett dussin deltagare. Nya Vålarödekaler delas ut. Nu avsedda att sätta i våra bilar. En arbetsgrupp jobbar fram ett förslag till ny organisation av föreningen.
- 2007 Containerplatsen får nya fina kantstolpar. En stor skogsmaskin gallrar längs Risövägen och området mellan tennisbanan och hamnen. Markskador gör denna avverkning mindre populär. En extra arbetsdag med stort deltagande snyggade till området. Stämman beslutar att skogsvård måste utföras med skonsammare metoder i framtiden. Badflotten i Svärdsklövaviken förbättras och blir en stor tillgång. Hamnprojektet avslutas helt. Totalkostnaden för projektet blir 738.000 kr. Propåer om utökad byggrätt kommer och styrelsen utreder förutsättningarna. Pumphuset vid Rörvik får sin röda fasadfärg. Brunnarna vid Morhamn renoveras och misstänkta läckage elimineras. Info från kommunen om att man projekterar kommunalt VA till Vålarö. Stämman tar beslut om ny föreningsorganisation. En jubileumsmatrikel "Vålarö 40 år 2007-2008" produceras och delas ut på sensommaren. Grunden till förrådshuset gjuts i december. Motionsaktiviteten "Vålaröruset" återkommer. Nu med start och mål i Morhamnsviken och med ett 90-tal deltagare.
- 2008 Årets stämma genomförs med registrering och enligt gällande rösträttsregler. Stämma beslutar, med knapp majoritet, att styrelsen ska begära utökad byggrätt. Föreningsdatorn skrotas utan att ersättas. Förrådsbyggnaden har byggts med frivilligt krafter. En obudgeterad kostnadsökning för huset godkänns av stämman. En fortsatt gallring av stora områden görs manuellt och avslutas före midsommaren. Synpunkterna är som vanligt många när det gäller skogsvården. Ett 40-årsfirande planeras till juli på Svärdsklöva. En ny mycket uppskattad gunga monteras i Morhamnsviken. Vatten och el dras fram till containerplatsen.

* * *

Historien för åren 1967-1997 har i huvudsak sammanställts av Ragna Miller G36 inför matrikeln 1997 efter 30 Vålaröår.

Åren 1998-2008 har sammanställts av Leif Persson S14.

Alla medlemmar inbjuds att komma med rättelser och bidrag som kompletterar vår historia. Sänd ett mail till Redaktören (redaktoren@valaro.nu).

Är det någon som har något av allmänt intresse att tillföra till ovanstående så tar redaktören gärna emot förslag. Säkert finns det mycket kul som kan sättas på pränt.

Kommer det en fortsättning på Vålarö historiken...?

Redaktören föreslår att vi kompletterar ovanstående historik successivt med nya noteringar från vårt område. På så sätt får vi en levande historik som kanske kan vara intressant för oss vars hjärna börjar få allt längre åtkomsttid till sitt dataarkiv.